

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

100 szavas petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi r
Hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek föl. Helye: díj 1
den külön beiktatásért 30 kr

A „kőoroszlán“.

Debreczen, aug. 18.

— Levél dr. Király Péter urhoz, mint a
»Debreczen« főmunkatársához. —

Igen tisztelt kartársam és barátom!

Ne kérdezze, mikor e sorokat olvassa, hogy mit keres Saul a próféták közt s mi jogon merem nevezni még ma is magamat az Ön kartársának, hanem hallgassa meg amit mondok és adja tudtára a közönségnek is e sorok közlése által.

Nem szólalnék fel, ha a Debreczeni Reggeli Ujság tegnapi száma a Debreczen Pálfordulásáról nem zengne dicshimnuszokat egy érthetetlen tévedés bántó megnyilatkozásának. Elhallgattam volna, hogy a Debreczen maga vállalkozott annak az eredménynek agyongázolására, amelyet négy hónappal ezelőtt legnagyobb részben éppen jelenlegi felelős szerkesztőjének tolla által vivott ki egy erős és máskor mindig döntő hatású ellenféllel szemben; — t. i. nem kisebb embert hódított meg, mint Dégenfeld József főispánt, a városi tanácsnak a Komlóssy Artur jelenlegi headványával teljesen azonos tartalmu vaslatával szemben, — s mert éppen a »Debreczen« az, amely halálra kívánja a többséget, mely ezt az örökre emelkedetes győzelmet kivívta.

De hadd világosítsam Önt fel teljesen.

Ugy történt a dolog, hogy márczius hónap folyamán a városi tanács nagy titokban, folyton zárt üléseken, bizalmas tanácskozások útján, előbb bizottságokban, később teljes ülésében abban állapodott meg, hogy az Emlékkertben levő kőoroszlánt kiviszi, illetve ünnepélyesen kihelyezi a honvéd temetőbe, ahová az eredetileg szánva volt, akkor azonban mikor jelenlegi helyére került, kivihető különféle körülmények folytán nem volt, — helyére pedig — szintén régi eszme megvalósításaként — az e célra már össze is gyűlt 7600 frtból egy obeliszket állíttat fel, illetve mindezeknek elhatározása iránt a közgyűlésnek javaslatot tett.

Hangsúlyozom, mindez nagy titokban történt. Azonban az elhatározás nem volt egyhangú s többek közt a város főmérnöke, akinek ugyan szavazata a tanácsban nem volt, — csak a kis bizottságban — erélyes ellenfele volt a tervet akkor is propagált főjegyzőnek s esztétikai és történelmi érvein kívül egy technikait is dobott a mérlegbe s ez az volt, hogy a kőoroszlán puha kőből van, azt 30 év óta mossa az eső, az tehát annak biztos tudata nélkül, hogy bontás közben összeomlik, helyéről el nem mozdítható.

Ha egy testületben ellentétes nézetek vannak, bármilyen titokban érlelődjenek is azok, sokkal könnyebben kiszivárognak, mint különben. Így történt, hogy én a dolgot megtudtam és április 11-ikének megünneplése ellen folytatott küzdelmeim közben, egyik vezércikkem végén a dolgot megemlítettem néhány gunyos és a tervet kicsinyítő szó kíséretében.

Szavam — habár nem szenzációs formában került nyilvánosságra, nem tévesztette el hatását s másnap már mindenki beszélt róla, 3 nappal később pedig a Debreczen hasábjain a Semper idem tollából a dolgot teljesen megvilágító cikk jelent meg, a mely erélyesen foglalt állást a tervbe vett kihelyezés ellen. Mindezek a »Debreczen« f. é. márczius 22. és 26-iki számában megolvashatók.

Ez a cikk olyan hatást keltett, hogy a Debreczeni Ellenőr szerkesztője neve aláírásával ellátott hosszú cikkben igyekezett a tanács javaslatát a veszélytől megmenteni, mire közvetlenül az e tárgyban döntésre hivatott márcz. 29-iki közgyűlés előtt, a Debreczen 28-iki számában a, — r. (re niclam, a Debreczen jelenlegi szerkesztőségének nem kell bővebben kommentálnom a betűk értelmét), megírta azt a cikket, amely a kérdést el-

Vizió.

A »Debreczen« tárczája.

Ködös, őszi este. Dágványos, poshadt sár.
Az egész vidéken senki — senki nem jár.
Magasan, a légben, kavarog egy holló
S rekedten kiallóz —
Talán nem is holló, inkább sötét szellem,
Hasonló madárhoz.

Roskadt koldus f. treng, az utnak sarában
Elkopott tarisznya lóg sovány nyakában.
Szemefénye megtört, ajka is elkékült,
E halón megrezzen —
Meggzenvedett lelke más vidékre száll el,
Teste — temetetlen.

Magasan a légben kavarog egy holló,
Talán nem is holló, csak ahhoz hasonló.
Talán egy sirásó, talán halottfosztó!
Rászáll a halottra —
Talán megsiratni? Talán eltemetni?
Nem! Megenni fogja.

Bolyongásim közbe amint rátaláltam,
Föld alá kapartam szegény pályatársam.
Fejfája egy fűz volt, sirhantja a róna,
Altató danája —
Patak teormogása, zugó szél zugása,
Koldusok imája.

Ezt a nagyvilágot kóborolva járom,
Ki tudja, hol ér el engem is halálom?

Hogyha meghalok majd, ki fog megsiratni?
Ki fog eltemetni?
Magasan a légben kavarog egy holló,
S azt károolja — senki!

Gondos Sándor.

A szeri pusztán.

Hogy Szer-e, vagy Zer-e, nem tudom. A Pallavicini uradalom hivatalos írásai ma is Zer-nek írják, de azért Szernek hívja mindenki.

Amugy azonban inkább szeri pusztá a magyar neve, mint Pusztaszer, bárha már általánosan elfogadták is. Ugy látszik, az uradalmak írásából keletkeztek ezek a szóelőrákások, mert rendszerint ott divatosak, ahol uradalmak vannak. — Mifelénk is van több pusztá. Ötömösi pusztá, atokházi pusztá, alsó városi pusztá, itt mindenütt előbb jön a hely neve, azután a föld minőségének meghatározása.

Mondják ugyan, hogy azt hívják pusztának, amely örökké pusztá volt, ahol pedig valaha valami élet állott, de elpusztult, annak a neve elé teszik a pusztát. De az ötömösi pusztát senki sem nevezi Pusztá-Ötömösnek, pedig ott is volt valaha élet, a templom romjai ma is állanak az utszélen, nagy földkupacokkal az oldalában.

A pusztai nép hordja ezt ki oda az aljából, mikor éjjelente kincsek után turkál a romok között. Egy éve vitt keresztül azon a

tájou az utam s a kocsis némi kerülőt csinált, hogy majd mutat valamit.

— Mit?

— A lukas templomot.

Husz éve annak, hogy itt jártam először mint gyermek. Az igen közel eső hantázi erdőből indultunk oda, a kocsis, mielőtt a lovaknak szólna, felfejjel bátrafordul. Szokás szerint az a kérdés, hogy merre menjen.

— Ide a romokhoz.

— Hova, kéröm?

— Ide a templomromokhoz, a pusztaszeri határban.

Bólintott.

— Tudom már, mondta, ide a lukas templomhoz.

Az ötömösi bennszülöttnek az ötömösi rom: lukas templom; a pusztaszerinek a pusztaszeri rom: lukas templom. A nép rendkívül könnyen felejt; míg nagyapó él, ki a szolnoki csatából néhány sebet hozott haza, tudják, hogy volt valaha egy csata Szolnok alatt, ha nagyapó lemegy a földbe lakni, azt is elfelejtik.

A tavalyi mondás oly élénken támasztotta föl emlékezetemben a husz év előtti, hogy lehetetlennek tartom a tévedést.

Emlékezem a romtemplom akkori formájára is, nem volt másforma, mint a mostani csak talán néhány téglasorral szelesebb. Középen omladékos bejáró, környéken szétmállott veres téglák s terméskövek, körülötte bogaucs. Par száz lépésre tőle állt egy másik kőoszlop (akkoriban úgy tartották, hogy az

döntötte, mert mikor másnap dr. Nagy Zsigmond városi biz. tag a közgyűlésen megtette indítványát, mely szerint Debreczen városa a tanács javaslatát a maga teljességében elveti s nemzeti ünnepnek ezentúl is márczius 15-ikét tekinti és a kőoroszlánt helyén meghagyja: az elnök főispán rögtön kijelentette, hogy az indítvány kettéválasztandó, mert míg az április 11-ére vonatkozó rész a politikai meggyőződés és bizalom kérdése, addig a »Kőoroszlán« kivitele más elbírálás alá esik s arról az a nézete szerint is »lehet beszélni.« S csakugyan a közgyűlés míg az április 11-ikére vonatkozó tanácsi javaslatot elfogadta, addig a Kőoroszlán kivitelére s helyére obeliszki állítására vonatkozó javaslatot nagy többséggel elvetette.

Ez a dolog hisztorikuma. M. kor tehát Komlóssy Arthur főjegyző a honvéd sírok ékezebb megjelölését sürgeti: nyitott kaput dönget, mikor azonban ezt a Kőoroszlán kivitelével akarja elérni s nem ellenkezőleg a meglévő pénzéből s a szintén készen álló terv szerint egy igazán odaillo sir emlék (obeliszki) állításával: megfeleldezik a városi közgyűlés határozatáról, mely ezt a kérdést; ha negative is, de elintézte.

Felkérem tehát, hogy ugy az ügy, mint a lap álláspontja érdekében ezeket tudomásul venni sziveskedjék.

Tiszteelő hiva
Kohányi Gyula.

BELFÖLD.

Az önálló vámterületért. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt részéről az önálló vámterület érdekében megindított országos akció eredménye keppén a legközelebbi népgyűlés szeptember 4-én lesz Kecskeméten

egyik fal a régi monostor eleje, a másik a vége volna), ennek azóta nyoma veszett. A most is álló fal teteje, a mely a maga pár öles magasságában is uralta a lapos tájon a határt, gólyafészek volt, venyigéből és száraz galyból rakva, már ahogy ez a gólyáknál szokas.

Ugy lehet, századokon át ugyanazon gólyacsalád járt ide lakni s az ősi templom pusztulása nyomán helyezte fészket mindig oda, a hová lehetett.

A fészek a falon ott van ma is, ugyanazon a helyen, a hol husz év előtt, a mit egész bizonyossággal azért mondhatok, mert le is rajzoltam a fal akkori testét. Ugyanazon időtájban a »Vasárnapi Ujság«-ban, a mely hozzánk járt, közölve volt egy rajz a szeri romról, a melyet a mostani birtokos edes apja: Pallavicini marquis készített fiatal korában, a harminczas években.

Azon a rajzon is ép olyan formája volt a falnak s a tetején ugyancsak azon a helyen akkor is ott állt a gólyafészek. (Othona iránt maradandóbb állat a gólya, mint az ember.)

Nemsokára aztán, vagy után ép akkor, a boldogult Göndöcs apát kezdte turáni a rom környékét s talált is régi dolgokat: csontot és vasat.

A csontokról a húst leette a föld, a vasak mellől az aranyat pedig bizonyosan néhány század előtt kiszedték már olyan emberek, a kik szintén a korukat megelőzőkhöz tartoztak.

Hantházán lakott a jó öreg ur s odahordták neki a népek mind, a mi ócskavas

Horváth Adám képviselő elnöklété alatt. Ugyane hónap 18-án pedig Debreczenben lesz nagy népgyűlés, a melyen Szinay Gyula képviselő fog elnökölni. Kossuth Ferencz mindkét népgyűlésen megjelen.

Az ellenzéki pártkörökből. Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke, hazaérkezett és átvette a part ügyeinek vezetését. — Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt elnöke, e hó 18-án, ma érkezik a fővárosba.

Kossuth Ferencz diszelnöksége. Homok-Szent György függetlenségi érzelmi polgárai Boncz József elnöklété alatt »függetlenségi Kossuth-kör«-t alakítottak, melynek czélja a függetlenségi eszmék ápolása. A kör utolsó közgyűlésén egyhangulag megválasztotta Kossuth Ferenczet diszelnökének. a mely tisztséget Kossuth köszönettel elfogadta.

Az árvapénzek elhelyezése. Az árvapénzek elhelyezésének szomorúan aktualis ügyében figyelemreméltó határozatot hozott nemrég a belügyminiszter. Egyik vármegye intézkedésének megsemmisítésével erendelte tudniillik, hogy a vármegye évről-évre újköl névszerinti szavazással határozzon az elhelyezés kérdésében. Az eddig követett gyakorlat, így hangzik a megsemmisítés miniszteri megokolása, nem felel meg sem a törvény intenciójának, sem pedig az árvapénzek elhelyezése körül követendő ama pontosságnak, melyet a vármegye közönségének erkölcsi és anyagi felelőssége tudatában szem előtt kellett volna tartania. A vármegye közönsége ugyanis még 1878-ban, tehát ez előtt husz évvel határozta volt el, hogy az árvapénztárnál helyezi el, s azóta nem hozott újabb határozatot az elhelyezés dolgában. Minthogy azonban a vármegye bizottsági tagjainak sorában évről-évre fordulnak elő változások: a törvényben kötelezőleg megszabott anyagi felelősség érvényesíthetése szükségessé teszi, hogy a pénztintézet, vagy pénztintézetek névszerinti szavazással évenként újra kijelöltesse. Mäskülönben, ugymond a miniszter, »az anyagi felelősség érvényesíthetése nehézségekbe ütközik, sőt idők multán lehetetlenné válik.«

csak a ház körül volt. Mind megvásárolta. Fényes hatosokat adván értük.

— De hiszen ez nem régiség, főtiszteleendő uram, mondták neki. Vödöröcsatt ez, a mely beleesett a kutba s ott rozsdásodott így meg.

— Hagyd el, fiam — mosolygott az öreg ur — a sok lim-lom között hátha hoznak valami értékest.

Amint hogy hoztak is. Göndöcs maga nagy buzgalommal ásatott a fal körül, a melyet mostanság egy boltozattal megerősítettek, hogy be ne szakadjon. A fal, a mely az istennek szolgált, állt évszázadokon át s legföljebb a pasztor dőlt piheenni azon oldalára, mely ellopta a napot.

Pár éve vallásos kéz Máriaképet akasztott az oldalára s ez alá imazsámolyt készített. Az ösvény, a mely hozzá vezet, jól ki van járva s a térdek lekoztatták a zsámolyról a festeket. Évszázadok multán most ismét Istent szolgálja a fal, és benső gyötrődések ellen lelki nyugalmat, az ösök emelte romnál, sok késő unoka találhatott.

Nem messze tőle áll a fehér kövekből rakott Árpád szobor, amelyet harmadéve avatunk fel, mikor a sok ünnepi beszédre az ég is annyira megindult, hogy akkori megindulása azóta sem volt neki.

Micsoda fázós, hideg ünnepség volt az. Mindenki öszezáva, dideregve, reszketve, mert reggeltől estig vágott mindenkit az eső s ez ellen való gunyaja pedig jóformán senkinek sem volt. Öt-hatezer ember ott a sík televény sarában a félig kész szobor előtt. (Nem is lett volna magyaros, ha idejére elkészül.)

A válság.

Debreczen, aug. 17.

A mióta Bánffy Dezső báró miniszterelnök Ischlbe utazott, azóta egymást kergetik a hírek a válságról, a még nagyobb válságról, a legnagyobb válságról, Bánffy és a magyar álláspont diadaláról, de tu ajdonképp senki sem tudja, hogy mi volt a válság és mi az a magyar álláspont diadala. Bécsi munkatársunk szerint Bánffy Dezső báró úgy fogta föl a kérdést, hogy minden bajnak kutforrása Ausztriában van, eanelfogva a bajt ott kell gyógyítani.

Magyarország, illetőleg a magyar kormány a közös vámterület híve; ennek az új kiegyezésnek létrejöttét eddig az osztrák parlamenti viszonyok akadályozták meg, Világos tehát, hogy azt a rákfenét kell kiirtani mely azokat a sajnos viszonyokat előidézte; meg kell szüntetni a nyelvrendeletet. Bánffy bárónak ez az okoskodása Goluhovszki gr. külügyminiszter támogatásával nagy küzdelem árán bár, de mégis győzött.

A helyzet tehát az, hogy mindenekelőtt megkísérlik az osztrák Reichsrathot ismét akcióképessé tenni, de mivel Thun gróf az utolsó pillanatig a mellett volt, hogy nem lehet a nyelvrendeletet megszüntetni és a parlamentet összehívni, kénytelen lesz ez álláspontjának következezeit levonni s másnak, Gautsch bárót emlegetik utódjául, az ügyek vezetését átengedni.

Tudósításunk a következő:

Bécs, aug. 17.

(Saját tudósítónktól.) Bánffy Dezső báró miniszterelnök ma reggel Ischlből ideérkezett és jóformán egész nap a király személye körüli minisztérium dolgait végezte. Féltenként órakor Eulenburg gróf bécsi német nagykövét látogatta meg a magyar minisztérium palotájában és egy óra hosszáig maradt nála. A német nagykövet távozása után Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter, a [ki reggel be-

Rettentő fázós nap volt, különféle hűtések czimén utána tucatszámra estek ágynak az emberek. Mert a Napisten eltakarta orcáját s felegetek hozott maga elé.

Azóta kétszer volt részem ugyanezen helyen kisebbfajta ünnepekben, a melyeken ugyancsak megjelent a Napisten s kedves-éget annyira sugározta, hogy bujni kellett előle. Egy szegedi társaság csinálja évente, csak úgy egyszerű polgáris módon.

Nyolcz-tiz kocsival kihalad hajnalban, sátorút, amely taborozásra mindig szivesen engedélyt ad az uradalom s meglakja a tájat estig.

Délelőtt ünnepség van, délután vigadalom és micsoda lelkesültség! Egymás karjaiba borulnak az emberek; az egyik sir, a másik nevet. Mikor lengeni kezd a szobor talapzatán a kétkézre való magas zászló, mint gyűlnek egyszerre a síkságról a népek s mikor a Szózat hangja bejárja a napfényben fűdő tájat, mint veszi le kalapját s mint térdel le azonnal mindenik, bár mintha templomban volna. A szavallatokat miként hallgatja s vén pusztai öskek arczán hogy csordul végig a köny.

Nem lehet az ilyesmit leirni. Komolyan és szóvalan hallgatják a beszédet s elejtőzködnek régi dalokon, miket hozzáértők tilinkón fujnak. A kicsi furulyák szava oly messze el-sikong a tereken s midőn egy hatalmas tenor Kossuth Lajosról kezd beszélni, könyeit titkolandó, még öreg béres uram is félrefordul, pedig tekintély dolgában ki van ott ő hozzá fogható?

Azután hogy ennek vége van, étel irá-

jött Kaltenleutgebenből, ment be a miniszterelnökhöz, a kivél együtt is maradt. Este a miniszterelnök Budapestre utazott a hova ma érkezik meg.

Az augusztus huszonegyedik tanácskozás csak formai lesz, mert a két kormánynak nyilvánosságra hozandó megegyezése nem egyéb, mint a korona döntése.

A prágai Politik mai számában közölt, Kaizl miniszter által inspirált bécsi levele, burkoltan bár, de már meg is írja és kijelenti, hogyha a nyelvrendeleteket megszüntetik ez csak az uralkodónak akarata.

A dolgok e fordulata következtében mint beavatott forrásból értesülünk Thun gróf a budapesti tanácskozások után beadja lemondását és a szeptemberben összehívandó Reichsrathban már nem ő lesz az osztrák kormány képviselője, hanem minden valószínűség szerint Gautsch báró.

Bécs, aug. 17.

A Fremdenblatt ma a következőket írja:

A befejezett ischli konferenciának nagy jelentőségét az egész sajtó elismeri és méltatja. Az új tárgyalásokat, a melyek e hónap 25-ikén Budapesten kezdődnek, több oldalról oda magyarázzák, hogy az ischli tanácskozás után a két kormány álláspontjának közeledése nem tekinthető kizártnak és hogy a válság kiegyenlítése egyöntetű megállapodás útján lehetségesnek látszik.

Aussee, aug. 17.

(Saját tudósítónktól.) Bernreuther osztrák kereskedelmi miniszter ma ideérkezett Chlumetzki báró látogatására. Ez a látogatás összefügg az ischli tanácskozásokkal.

Prága, aug. 17.

(Saját tudósítónktól.) A Politiknak jelentik Bécsből: Több oldalról azt jelentik, hogy Thun és Bánffy kompromisszumot akarnak létrehozni, mely szerint minden további döntés előtt szeptemberre hívják össze az osztrák Reichsrathot s ott kezdje meg Thun gróf

ujra a békeakciót. Ha ez igaz, akkor valóban érthetetlen, hogy mit értett Thun gróf a Reichsrath berekesztésekor fokozott akcióképesség alatt és miképpen szándékozik akcióképességet kihasználni. Az egész válság a nyelvrendeletekből indult ki s az ellenzék ezek sorsától tette függővé a parlament akcióképességét. Thun grófnak az az igyekezete, hogy ezt a kérdést békésen oldja meg, tudvalevőleg alaposan megüszült. A kormány körök a néhány héttel ezelőtt tett tapasztalatok után határozottan tiltakoztak a Reichsrathnak újra való összehívása ellen s hogyha most mégis összehívják, ez csak az uralkodó akarata törtenhetik. A lap ezután azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy vajjon mi célja lehet a parlament összehívásának? Végül Goluchovszki grófról a következőket írja: Goluchovszki híre szerint azért harcolt, hogy Thun gróf béküljön ki a németekkel s ezek kedvéért áldozza fel a nyelvrendeleteket és a szláv királyság többséget. A németek igazán furcsa szerepet szánnak Goluchovszkinak ebben a kiegyezés-válságban. Tehát Goluchovszkinak az a programja, hogy a nyelvrendeleteket visszavonassa s a németeket kieléjtse és őket a kormánypártba bevonja? Goluchovszkinak a belügyi politika terén való fellépése nagyon végzetes lehet Ausztriára, Thunra pedig annival végzetesebb lehet, — mert Goluchovszki pártján vannak a magyarok és a németek. Egyelőre azonban föl akarjuk tenni, hogy Goluchovszki álláspontja nem egyezik meg azokkal a tervekkel, a melyeket az obstrukciós lapok neki szuggeraluak.

(Budapesti Tudósító.) Az a hír, hogy augusztus 24-én Budapesten folytatandó tárgyalásokra a király is ideérkezik, téves. A király augusztus végén Bécsbe utazik és onnan egyenesen Buziásra megy a királygyakorlatokra. Alaptalan az a hír is, hogy Bánffy br miniszterelnök Ischliből péntekre hívta volna össze a minisztertanácsot. A jövő hétre ese-

Pattog a fa, fölaz élel s meleg van nagyon. Aki már nem állja, a bokor árnyába dül, mert fekvő ember a sator alatt nem türetik. Nem egy bokor árnyába, hanem a bokor árnyába. Mert minden több bokor ott, csak az az egy, ez azonban lehetőszen öreg, mondhatni: hogy Árpád választásakor ültette a hét vöré. Hét ága is van neki. Sokféle baj érte már az idők folyamán, néha majd tökéletesen elveszett, de újból erőhöz jutván, ismét hét ágat hajtott. Hét ága alatt jó sűrű arnyéot vet annak, aki pihenoi akar. De ki akarna pihenni, mikor im itt a cigány. Jöttüket senki sem látta, csak egyszer éppen itt vannak. alighanem a földből bujnak elő. Huzzák is azonnal a különféle nőákat s egy nyolczéves pusztai gyerek tánczra huz egy hatéves apróságot. Járják. De a kis legénynek úgy jár a lába s a kis elad: úgy illeg hozzá, hogy táncz szépsége mindenkit bámulatra fakaszt aki csak látja. Hol tanulták, kitől?

A nagy pusztán a kötömegek fölött ül szórtalanul a kőbe faragott szobor. Így ahogy az áldozó nap minden sugarát ráküldi, olyan mintha mozdaloa és beszélne és akarna valamit, pedig nem. Nem szól semmit. Csak a jó tánczos gyerek apja mondja büszkén:

— Olyan fattyu ez a fattyu, hogy ha ezt az égből hajtának le akkor is talpra esne.

Hm. Mintha amazt is az égből hajtották volna le annak idején . . .

Tömörkény István.

dékes minisztertanácsot már e hónap elején állapították meg.

A kiegyezés és a magyar pártok.

— Saját tudósítónktól. —

A kiegyezésre borult homályosság semmiképp nem akar eloszlni. Világosságot arra, hogy a kiegyezési ügy elintézésében micsoda módjában állapodtak meg, sehonnán sem lehet kapni. Az egyezkedő miniszterek konok hallgatása a legkülönfélébb kombinációkra ad alkalmat s a fővárosban időző magyar politikusok közt nincs kettő, aki egyformán ítélne meg a helyzetet. Munkaársunknak alkalma volt a komoly es főggetlen politikai párt egy-egy tagjával beszélni a krizisről s annak várható következeiseiről. Ezekről így számol be:

A kormánypárt magatartása.

Bánffy báró — így szót a kormánypárt egyik tagja — hogy diadalt nyert-e Bécsben, igazabban Ischliben a király előtt, azt nem tudom. Hajlandó vagyok kételkedni e diadal értékében, mert ha az, amit Bánffy báró elért, az ő és a magyar törvényes álláspont diadala volna: az esetben már arról is kellett valami hirt halanunk, hogy Thun gróf, a császár kegyes jóindulatának változatlan bírása mellett, távozik az osztrák miniszterelnöki székről. De Thun gróf marad, sőt újra egyezkedni fognak itt Budapesten. A diadal tehát csak részleges lehet. Ezzel okos dolog tisztába jönni, mert Bánffy bárónak tudnia kell, hogy a hatalmon levő pártra nem számíthat mindenben. Tudja is ezt a miniszterelnök ur, mert éles megjegyzéseket tett azok megbízhatósága ellen, akik szembehelyezkedtek egyes igazságügyi javaslatokkal, azok ellen, akik a miniszterelnök hata mögött kontaktust kerestek a nemzeti párttal, végül azok ellen, akik a kabinetben már régibb idő óta személyváltozást sürgetnek. Nyilvános dolog, hogy a kereskedelmi tárczára őt és az igazságügyire három aspiráns törekszik s ezek alatt már ég a föld, nem győzik a várakozást. A Felség személye körüli miniszterségre is több a pályázó.

A hatalomra éhes emberek száma növekedő, amióta állandóbbnak látszik a miniszteri széken maradás. Ezek az éhes emberek szinte szivszakadva várják a piltanatot, amelyben a kiegyezési zavarok közé került kormány határozottabb támogatást lesz kénytelen kéri tőlük. Önre bizom elgondolását annak, hogy ez a hathatóbb támogatás megtörténhet-e bizonyos személyi vágyak kielégítése és a kabinetben történő változások nélkül? És önre bizom elgondolását annak is, hogy ha Bánffy, mint eddig tette, állhatatosan ragaszkodni fog a mostani kabinethez: minő erőket, minő elégedetlenséget kell legyőznie, hogy a kiegyezési javaslatok támogatására a partegységet megővja? Attól tartok, hogy az ischli diadal csorbitott értéke nem lesz konszolidáló hatással pártunkra.

A függetlenségi párt felfogása.

En nem beszélhetek az egész párt felfogásáról es terveinkről — így kezdte a függetlenségi politikus. — Helyzetünk azonban világos. Az önálló vénterület hívei vagyunk. Ez le nem alkudható programponunk. Ezzel élünk és halunk. Zászlónk becsülete van hozzánkötve.

Kapóra jött, hogy az 1867. XII. t.-cz. rendelkezését szerint s az osztrák felfordulás következtében követelhetjük a kormánytól az erre vonatkozó javaslatok előterjesztését. Bármi más javaslattal, a törvénynek bármilyen

nyában kezd dolgozni a magyar, mert örökké igével nem élhetünk. Kocsirud végén bográcsban csirkék főzödnek s a piros lén gyenge állati czombok uszkálnak. Pusztai gyerekhad nézi a főzők dolgát, így dinnyekorszak idején nem igen járatosak ők a hússal való táplálkozásban. — Jó finom nedves herével leterítgetve érkeznek két lassu kocsi, azokban lehet valami bizonyosan, aminthogy van is sör meg bor.

— Ép úgy vannak maguk uram — mondja az öreg béres — mint a temetésön.

— A temetésön? Már miért?

— Hát ott is a hátulsó kocsiban van a lelök.

— Milyen lelök?

— Hát a halott lelke. Az első kocsi csak a koporsót viszi a testtel. A lelök mindig a legutolsó kocsin ül tiszta fehérben.

— No én meg sohase láttam.

— Nem is mindenki látja, — szolt az ember s két ujjával gondolkozva simogatta frissen borotvált állát — de van aki möglátja . . .

Oh, ezek a látók. Mily sokan vannak a pusztaságokon. Egyik Krisztust látja meg a kutban, másik Mariát az ablaküvegen, vagy pedig amint a fahegy tetején forog környöskörül. Im ismét mások a holt lelket az utolsó kocsiban. No nem baj, csak főzzük most már az ételt. A vén pusztai tanácsot osztogat cseledjeinek:

— Nem köll azt az öreg fadarabot tömni a bogrács alá. Mindig csak az apráját a fiatalabbját. Több a tűz a fiatalba mint az öregbe.

megkerülését, kijátszását jelentő, ugynevezett tranzakcióval lépjen is elő a kormány: azt az utolsó lehetőleg megobszruáljuk.

Ezt már a télen elhatároztuk. Ujabb határozatot hozni fölösleges is. Csak egyre van szükségünk: összeszedni az embereket, részletekig megcsinálni a haditervet s beosztani az erőket. Reméljük, hogy Justh Gyula, aki ehhez ért, nem fog duzzogva elvonulni akkor, amidőn a zászló becsületéről van szó. Mi küzdeni fogunk még abban az esetben is, ha a többi ellenzéki párt magunkra hagyja.

H I R E K.

A király születés napja.

Debreczen város közönsége méltó fényvel ünnepelte meg szeretett jó királyunk születés napját. Ma töltötte be a király, a minden magyarok által hőn szeretett uralkodó születésének 68-ik évét. Millió kebelből kél áldást kérő főhász e napon, hogy a mindenható még sokáig tartsa meg számunkra. Legyen élete derült és boldog, hogy bölcsessége és végtelen nagy jósága által hazánkat a haladás és mivelődés terén tovább is vezethesse. Mint minden városban, úgy Debreczen városában is hálaadó istentiszteletek tartottak, melyeken áldást kért minden magyar a legalkotmányosabb uralkodó király fejére.

Tábori mise.

A honvédek táborig miséjén 8 órakor misét Kovács Márk, beszédet Wolafka Nándor mondott.

Ev. ref. nagytemplomban.

Az istentiszteletek a nagytemplomban kezdődtek meg. — Imát Dicsoffy József mondott, a városi dalárda énekelt. Közéletünk kiválóbbjai közül ott voltak: Gr. Dégenfeld főispán, Rácz Gyula alispán, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Komlós Arthur főjegyző, Szél Farkas kir. tablai tanácselnök, Szabó Kálmán iparkamarai elnök, Bészler Károly, Király Gyula városi tanácsnokok, — Dobieczki Sándor üzletvezető, Siegmund máv. főfelügyelő, Losonczy Almos Hajdum, főorvosa, Ferenczi Elek főszolgabíró, Zádor Lajos ker. társulat elnöke s az összes Debreczenben levő városi és megyei hatóságok.

A. r. kath. templomban

9 órakor nagy mise volt, melyet dr. Wolafka Nándor tartott.

Az izraelita templomban.

Az izraelita templomban 10 órakor szintén hálaadó istentisztelet volt. A templom zsufolásig megtelt előkelő közönséggel, mely áhitattal hallgatta végig Krausz főrabbi gyönyörű beszédét. Az istentisztelet az ifjuság Hymnusok éneklésével ért véget.

A pástiközi izr. templomban.

A debreczeni autonomban orthodox izraelita hitközség Ő felsége a Király születés napját regeli fél 7 órakor szokásos kegyelettel ünnepelte meg a Pástiközi templomban a következő sorrenddel: 1. Bekezdési ima: »Ma-tovu« 2. A 21—66 zsoltár éneklése. 3. Könyörgés Ő Felsége a király és édes hazánk üdvéért és boldogságáért. 4. A 100—117 zsoltár reczitálása. 5. »Hánószén-Teschuók«. 6. Schiffman kantor által tartott meghatározó zarima. A zsufolásig megtelt templom fényesen ki volt világítva; az ünnepély fél 8 órakor véget ért.

A bankett.

Ma délután fél 2 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök plébános diszbedet adott, melyen a város előkelőségei megjelentek. Az asztalon a házigazda két oldal

Kiss Áron ev. ref. püspök és gr. Dégenfeld főispán ültek. A menu a következő volt:

Leves.
Szárnyas Ragout.
Barna borsó.
Fog tartár mártással.
Tok.
Vad rucza.
Nyul pástétommal.
Nyáron sült körözve.
Juh turós csusza.
Tehén turós „
Parfai.
Gyümölcs.
Fekete kávé.
Asztali bor, Rísling, Mènesi vörös.
Ásványvizek.

A harmadik fogásnál felállt Dr. Wolafka Nándor és felközöntöt mondott a királynak, melyet a közönség állva haltgatott meg. Utána a zenekar a »Hymnusok« játszotta. A bankett lapunk zártakor még a legjobb hangulatban folyik.

* **Baleset a rendőrségen.** Pálfi János r. biztos a mint a városházán levő rendőri hivatalban teendőit végezte, hirtelen rosszul lett s lefordult a székről. Ápolás végett azonnal lakására szállították. Valószínűleg szélhűdés érte.

* **Jóváhagyott szabályrendelet.** A város jövő fejlődésére nézve nagy horderejű szabályrendelet lép életbe már igen rövid idő múlva. A szepitési és kisajátítási alap létesítéséről és kezeléséről szóló szabályrendelet ez, amelyet a belügyminiszter jóváhagyott s erről tegnap értesítette a városi tanácsot.

* **Eljegyzés.** Gallovics Jenő hirlapíró, tart. tiszt, a »Pecsi Napló« segéd-szerkesztője, a »Debreczennek« is sokáig volt jeles munkatársa eljegyezte kelemenfaivi Ternovszky Alajos helyettes pénzügyigazgató leányát, Margitot

* **Debreczeni diákok Amerikában.** Az Észak-Amerika földjén szervezkedő magyar ref. egyházakra is a debr. kollegiumból kérnek papokat, sőt most is az amerikai 7 magyar kálvinista gyülekezet közül 3-nak lelkésze Debreczenből való. Mostanában a klevelandi és pittsburgi eklézsiák parokiája vár betöltésre. Az előbbi a szintén debreczeni Harányi Sándornak chikagói lelkészszé történt megválasztása, az utóbbi pedig Ferenczy Ferencnek elhunytával üresedett meg. Mindkét egyház előjárósága egyenesen Debreczenbe irt, hogy a kollegiumi tanárikar ajánljon nekik ifju lelkészeket. A debreczeni ev. ref. egyháznál eddig hat fiatal lelkész jelentkezett, a kik készek az amerikai református hívek egyházát vezetni.

* **A rejtelm es világ hőse.** A rejtelm világ hőseivel már foglalkoztunk, a midőn bizonyítottuk, hogy joggal igényt tarthat a főntebbi címre. Nem régebén ugyanis közöltük a hirt, hogy Gyulai P. Györgyöt keresik. Ez az ur minden tekintetben érdekes modern alak. Nagy képzettség van, amellet imponáló a fellépése is; ezek a tulajdonságok lehetővé teszik neki, hogy mindenfelé, ahol megjelenik, nagy hitelre tegyen szert, a melyet azután ugyancsak jól kiaknáz. A multját egyenesen tarkargatja, mert — ugy latszik — nem kelleme emlékek fűzik hozzá. Gyulai B. Ujfaluban nevelő volt. Rövid idő alatt megtudta szerezni magának az intelligencia rokonszenvét. Arról, hogy Gyulai Abrudbányán városi tanácsos volt es hogy onnan távoznia kellett, természetesen nem tudott senki sem. — Csak akkor ismerték meg igazán, midőn Gyulai adósságai hátrahagyásával eilant. A hitelezők kiket becsapott csalás miatt feljelentést tettek ellene. Gyulait azouban mindez ideig nem tudták megtalálni. Nem hiába ért a spiritizmushoz. tényleg úgy tud elrejtőzni mintha szellem

volna. Mellesleg megjegyezzük, hogy ez a sokoldalu tehetség [szorgalmas munkatársa volt a »Rejtelm Világ« című spiritiszta lapnak. Gyulai tudja, hogy keresik és Budapestről érdekes levelet irt a nagyvárad rendőrkapitányságnak. Mentegetődzik és azt magyarázgatja, hogy azok a kiket becsapott nem jutnak a pénzükhöz, ha fentartják az ellene tett bűnügyi feljelentést. A legérdekesebb a levélben az, hogy a spiritiszta, noha erősen bizonyítgatja jellemes voltát, arról egy árva szót sem említ, hogy hol tartózkodik.

* **Az egyházkerület kérelme.** A tisztán tuli ev. egyházker. elnöksége átiratban tudatta a városi tanácskal hogy a kerületi évi rendes közgyűlését szept. 7-én kezd meg. A városi tanács képviseltesét s azt kéri, hogy az érkező vendégek ellátásában támogassa.

* **A csempészet ellen.** A városi tanács a pénzügyigazgatóság megkeresése folytán a fogyasztási adó alá eső italneműek es élelmiszerek behozása körül tapasztalt visszaélések meggátlása céljából tegnap tartott üléséből a következő közérdekű hirdetményt bocsátotta ki:

Az 1888. évi XVII. t. cz. II. fejezete 14. és 15. §-ai értelmében szőlő czefrát, bort, bormustot, húsfeleket, szalámít valamely városi közebe bevinni vagy azon keresztül vinni különös engedély nélkül csak nyilvános utakon es meghatározott órákban szabad; a szállítás csak nappal eszközölhető es pedig április 1-től szeptember végeig reggeli 5 órától esti 9 óráig, a többi hónapokban pedig reggeli 7 órától esti 7 óráig.

Ily használható utakul a debreczeni magyar királyi pénzügyigazgatóság által kijelöltettek:

- 1., Nagyvárad—mikepercsi közlekedési ut az 1. sz. sorompón keresztül.
- 2., Hajduszoboszlói országot a 2. sz. sorompón keresztül.
- 3., Balmazújvárosi országot, a 3. sz. sorompón keresztül.
- 4., Tiszafüredi országot, a 4. sz. sorompón keresztül.
- 5., Acád felöli országot az 5. sz. sorompón keresztül.
- 6., Vámos Percs felöli országot, a 6. sz. sorompón keresztül.
- 7., Nagylétei országot, a 7. sz. sorompón keresztül.
- 8., Hadház felöl a 10. számú sorompón keresztül.
- 9., H.-Böszörmény felöl a 11. sz. sorompón keresztül.

Ezen kijelölt utak kivételével dülöutakon ösvényeken, gyalogutakon es egyes lakó házakhoz vagy tanyákhoz vezetö mellék utakon a szállítás csempészetnek fog tekintetni es súlyos következményeket fog maga után vonni.

* **Hymen.** Rubos Árpád vasárnap tartotta kézfogóját Serfőzy Zsenivel, M.-Szgeten lakó rokona, Somogyi Ferenc házánál.

* **A debreczeni kölcsönös segélyző egyesületben** f. hó 20-án azaz Szent-Istvan napon az országos ünnep alkalmából hivatalos órák nem tartanak s így a 33. hétre szóló befizetések a pénteki nappal végződnek, mely napon ugyanis a befizetések megkönnyítése céljából délelőtt es délután ké-ket pénztár fog működni. Az igazgatóság.

* **Táncz B. Diószegen.** A b.-diószegi m. kir. vinczelleriskola ifjusága Balassz Iván igazgató es neje védnöksége alatt Siszler Ágoston vendéglője udvarán felállított diszes tornában folyó hó 14-én minden reménységen felüli sikert eredményezett bált rendezett. Az iskola ifjusága a jól sikerült evzáró vizsga mámoros hatása alatt s Jausz Oszkar szől. es bór. felügyelő es Rimler Gyula s. tanár vezetése mellett minden lehető elkövettek, hogy mulatságuk páratlanul álljon a maga nemében, jól sikerüljön s minden résztvevőt meg évek mulva is kellemesen emlékeztessen. A derek ifjuság es vezető előjárói ténykedése melián meg is lett jutalmazva azon megállapított tényre hogy Diószegen — ahol példabeszéddé vált jó mulatságok szoktak lenni, a régi jó idők óta ny látogatott es kedélyes multság nem volt.

Emelte a mulatságot azon ünnepélyes aktus, midőn Balassa Istvánné védnök (az igazgató neje) a tánchelyiségbe lépett: megszámlálhatatlan torokból eredt eljenzés és a zenekar működése között foglalta el helyét, mire egy ügyes növendék szép szavak kíséretében egy házilag készült remek, szép csokrot nyújtott át a védnöknek, mint a növendékek ismeretes szeretve tisztelt patronájának. — Ezen szép figyelmet neje helyett Balassa Istvan igazgató köszönte meg s kérve figyelmeztette szárnyai alól immár kiszabadult növendékeit, hogy azon szaktudományt, a mit az itt eltöltött 2 év alatt elsajátítottak az életben hasznukra fordítsák s igyekezzenek hazájuknak méltó polgárai lenni. Dörgő eljenzés követte az igazgató jóságos szavait s erre megeredt az első csárdás, mely követte a táncok hosszú láncolatától reggel 8 órakor ért véget.

*** Szocializmus a hadseregben.** Nem is hinné az ember, hogy mennyire befészkelte magát a szocializmus a hadseregbe, különösen pedig azon ezredékbe, a melyeknek legényeinek a budapesti munkásoktól adja. A beavatottak előtt már nem titok, hogy vannak Budapesten ezredék, melyeknél a káplár vagy szakaszvezető barátságos szocialista értekezleteket tart a legénységgel, iratokat osztanak ki közöttük, sőt titkos összeköttetést tartanak fenn a szocialista vezetőkkel. És nem csupán a budapesti illetőségű katonák hivei a "szocialistáknak, hanem a vidékről ide kerültek, elsősorban pedig a szerb nemzetiségűek, a kik meg hazulról hozták magukkal felforgató tanácsokat. Így aztán nem csoda, hogy a katonai hatóságok is számolnak a terjedő áramlattal. A besorozott szocialistákat ugyanis a honvédelmi miniszter rendelkezése alapján előjegyzésben tartják s mikor bevonulnak, majd gondoskodnak róluk, hogy ne gyakorolhassanak befolyást bajtársaikra. — Mindenesetre okkal és moddral, helyes, körültekintő intézkedésekkel a fegyelmezett hadsereg köréből nagyon könnyen kiirhatják a csirában levő szocialista mozgalmat.

*** A budapesti magyar királyi állam felső (építő) ipariskolában** (Budapest VII. ker. Damjanich utca 28/b. szám alatt) a beiratás szeptember 1. napjától 5-ig tart. Az intézet rendes tanfolyamán a tanítás tartama három év.

Az intézet végbizonnyítványa legalább két évi gyakorlati működés igazolása mellett jogot ad a kőműves, a kőfaragó vagy az acsmesterség önálló üzésére legalább három évi gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri vizsga letételére.

A vépzett tanulók, a kik megelőzőleg négy középiskolai osztályt jó sikerrel bevégeztek, egy évenkéntesek lehetnek.

A felvételhez szükséges:

a) legalább a 15. életév betöltése,
b) legalább négy középiskolai (gymnásiumi, real, vagy polgári) osztály jó sikerrel történt bevégezése,
c) legalább 2 havi építkezési gyakorlat igazolása,

d) felvételnek továbbá az építő ipari szakiskolák első két évfolyamát jelesen végzett tanulók;

A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj felévre 10 frt.

Az igazgatóság készséggel szolgál felvilágosítással.

*** Katonai brutalitás áldozata.** Berlinből verifázító brutalitás híret táviratozzák, melynek egy emberélet esett áldozatul. Az egyik kaszárnyában ugyanis Türkenbeutel vérteskáplár tegnap megparancsolta a katonának hogy egy szobát kitakarítsanak. A legények egy Müller nevű katona kivételével azonnal hozzá is fogtak a munkához. Müller lement az i-tálóba, hogy megnézzé beteg lovát. Mikor visszatért Türkenbeutel felelősségre vonta, hogy miért nem dolgozik s e közben oly erővel vágta pofon a szerencsétlen embert, hogy az eszméletlenül esett össze. Minthogy Müller jó ideig nem tért magához, orvosért küldöttek,

aki azonban nem segíthetett, mert a pofonütött ember néhány percz múlva meghalt. A brutális káplárt, aki hirtelen tettét nagyon megbánta, azonnal fogságra vetették.

*** Ha meghalok . . .** Musikaszo mellett halt meg a mult hétfőn éjjel Veszprémben egy fiatal cigány: Lendvai János, a veszprémi Penitsek-fele kávéházban. Ott húzta a kezérgő nőiákat társaival egy mulató vidám társaságnak s muzikálás közben egyszerre csak kiesett a vonója kezéből, ő maga pedig lefordult a székről s mire fölemelked, meghalt. A mikor a tragikus esett bekövetkezett, a banda épp ezt a szomorú dalt játszotta:

Ha meghalok, temessenek
Egy nefelejtés-bokorba.

Lendvai Jánosnak kollégái csakugyan nefelejtés-koszorúkat tettek sirhalmára.

*** Itália Vitáliana Magyarországon.** Ugy hirdik, hogy Italia Vitáliana, a nagy olasz trágika egy magyar színházi ügynökséggel szerződést kötött magyarországi körútra. A körút három-három estével a következő vidék városokat foglalja magában: Szeged, Temesvár, Arad, Pécs, Szabadka, Kolozsvár, B. assó C e b r e c z e n, Kassa és Pozsony. Műsorukon van a: Kaméliás hölgy, Tosca, Hedda Gabler, Magda, Fernanda, Fedora, Dora, Frou Frou és Bagdadi hercegnő.

*** Egy utazó házaspár véres kalandja.** A Bégány csapszék mellett, kívül a városban, tegnap este vakmerő rablótámadást intézett egy még eddig ismeretlen gazember Egri Károly nagykarolyi géplakatos és neje Berdár Anna ellen, akik az esti vonattal tovább akartak utazni. A házaspár elébb a Bégány csapszékben, azután pedig a csapszék előtt, a fűbe heveredve várta a vonat indulása idejének közeledését. Amint vidáman beszélgettek, hirtelen egy ösmeretlen férfi tört rájuk a szürke alkonnyaton. Az esszonyt valami tompa eszközzel főbe vágta, úgy, hogy ez elszédült. Egri pedig kessel összeszurkálta, különösen súlyos mély vágást ejtven az arcán. A gonosztevő épen oly hirtelen, ahogy jött, eltűnt. — A véresre vert házaspár a vasuti rendőrséghez vészorodott, ahonnan a központi éjjeli őrszolgálatra utasították őket. De Pávay Gyula ki sem halgathatta a részletekre nézve őket, mert Egri sebei miatt nem tud beszélni. Mindkettőjüket a kórházba vitte. — Állítólag valami Szöllősi nevű csavargó a merénylő.

*** Halálos párbaj.** Pozsonyból jelentik a következőket: Vasárnap délután a ligetben az evezősök klubjának háza mellett heves összekocznás történt Augustic Gyula bécsi katonai számtiszt és Kalbaza Vazil 72 gy. ezredbeli hadnagy között, mely dühös verekedéssé fajult. Az incidens folytatásaként a katonai lovagló iskolában pisztolypárbaj volt a legszigorubb feltételek mellett. Kalbaza pisztolya csütörtököt mondott, míg öt ellenfele lövése nyakán találta és annak üterét lötte át. Kalbaza rögtön meghalt. Az összekocznás oka Augustic felesége volt.

*** Eltűnt.** Darabán György 11 éves fiú tegnap reggel szüleinek lakásáról eltávozott s azóta még nem tért vissza. A rendőrség keresi az eltűnt fiút.

*** Talált zálogjegyek.** Két aranyneműek elzalogosításáról szóló zálogjegy találatot. Igazolt tulajdonosa az I. ker. rendőrkapitány-ságnál átveheti.

Táviratok.

A háboru.

Spanyolország és amerika

Páris, aug. 18. Az Elysée-palotában ma tartott minisztertanácsban D e l c a s s é külügyminiszter felolvasta a spanyol régens királynő és Mac Kinley elnök táviratait, a melyekben köszönet mondanak Franciaországnak jó szolgálatait is közlik, hogy Pánót

választották a béketárgyalások helyéül, hogy ezzel bizonyítékát adják. Franciaország iránt való bizalmuknak és nagyrebcsülésüknek.

New-York, aug. 18. A New-York Herald kongkongi távirata szerint A g u i n a d o csapatai elégedetlenkedve a miatt, hogy a Manila átadásával járó előnyökben nem részesítették őket, fellázadtak és megtámadták az amerikaiakat.

A király iránti tisztelet.

Prága, aug. 18. Ő felsege 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából K u b i u s k y Emil lovag nagy iparos munkásai számára 200.000 koronás alapítványt tett, melynek jó-vedelmét gyára munkaképtelen öreg munkásainak, illetőleg azok özvegyeinek segélyezésére fordítja.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Reich Jenő és Társa jelentése. —

Távirati tudósítás. aug. 18.

Határidőzlet.

Zárul 1 órakor.

Buza öszre	8.38
Tengeri juliusra	4.31
augusztusra	5.02
Rozs öszre	6.68
Zab szeptemberre	5.40

Értéktőzsde.

Zárul 1 órakor.

Osztrák hitelrészvény	361.—
Magyar	396.—
Államvasuti	361.10

Anglia és Oroszország.

Az Oroszország és Anglia közti feszült viszonyt az utóbbi hetek eseményei már annyira kiéleltették, hogy rövid idő múlva alighanem oly komoly konfliktus fog támadni, mely a két versengő világhatalom mérkőzését idezi elő.

Ugy Anglia, mint Oroszország a legvalogatottabb diplomáciai fondorlatokkal igyekeztek Ázsiában terti hódítani, mindaddig, míg érdekkörük határai két ponton is egymásba ütköztek.

Oroszország már régóta készül a mérkőzésre. Vasutakat s utakat épít az afgán határ felé, működési vonalait barakkokkal és élmi raktárakkal látja el. Az India és az orosz birtokok közt fekvő törzsek főnökeit pedig pénz-ajándékkal s kitüntetéssel igyekszik céljainak megnyerni.

A készülődések tekintetében Anglia sem maradt hátra. Indiai seregének nagyrésze a felsziget északnyugati részén van elhelyezve. Pénz, de főképen erőszak útján számos szövetséget is szerzett a kisebb törzsfőnökök közt, sőt Perzsia uralkodóját is megnyerte szövetségének.

A két hatalom közt még t-lán évekig nem történt volna komolyabb surlódás, ha érdekeik Kelet-Ázsiában oly merőben össze nem ütköznek.

Oroszország már az 1894-95 évi kelet-ázsiai hadjárat óta működésének sulypontját Kelet-Ázsiába helyezte át. A már régebben tervbe vett szibériai vasutat, mely európai Oroszországot keletázsiai kikötőjével Wladivosztokkal köti össze, megkezdett gyorsasággal építék.

A vasut mentén, kedvező feltételekkel európai Oroszország lakosait telepítették le. Ugy szintén a Bajkal-tó lakatlan vidékeit is benépesítették. A haderőt — a mely az egész Szibériában mindössze csak két dandárból állott — fokozatosan egy egész hadtestre emelte, amelyet nagyobbbrészt déli határain helyezt el.

A diplomáciai téren elért sikerei azonban felülmúlták Szibériai eredményeit. Korea-ba katonai meghatalmazottat küldött — Strelbickij ezredes, kit oly utasításokkal látott el, mint annak idején a Szófiába küldött Kaulbar tábornokot. Strelbickijnek sikerült rövid idő

alatt Seulben oly erős állást foglalni, hogy belegyézése nélkül Koreában semmi sem történhetett.

Stiehlbickij ezredessel csaknem egyidejűleg Uchlomski herceget Pekingbe küldte a csár, ki a kínai császárnál kieszközölte azt, hogy a szibéria vasutat Mandsurian át vezessék Vladivostokba.

Ezután megindult a diplomáciai harc, amelyben a kínai kölcsön, Porth-Arthur elfoglalása stb. mind egy-egy vereség volt Anglia számára, míg végre most Oroszország fényes győzelemmel bontakozott ki az elkecseregett harczból.

A vasut építésre vonatkozó szerződést Pekingben írták alá, a csungli-yamenben. Orosz országot e fontos aktus aktusnál Pawlow diplomáciai ügyvivő képviselte.

A szibériai vasut Zuruchaitung orosz földön halad, aztán Mandsuriában kínai birtokon halad tovább s Zizikaron át Vladivostokba vezet.

Porth-Arthurt és Taher Want a szibériai vasutal és így az Orosz birodalommal közvetlen összeköttetésbe hozandó, Chulantschen-en, Kirin-en, Mukden-en és Niutschwang-on át Porth-Arthurba egy vasutvonalat épít.

A vasutvonalak biztosítására jogában áll Oroszországnak a vasut mentén csapatokat elhelyezni, ennek értelmében négy lövészetredet helyeztek el Mandsuriában.

Az angol befolyás az orosz terjeszkedés következtében csaknem teljesen megszűnt Kínában. Az angolok Li-Hung-Csangot okozták az orosz hódítás miatt. Az angol kormány legelőzelebb Li-Hung-Csangnak a szolgálatból való elbocsátását és Pekingből való kiutasítását, vagy pedig száműzetését fogja a kínai kormánytól követelni, melyet annál hathatósabban fognak szorgalmazni, minthogy Li-Hung-Csang Anglia meghatalmazottját, Mac-Donaldot a legutóbbi tanácskozás alkalmával megsértette és megbízó levelének visszaadásával fenyegette.

Az esetben, ha a kínai kormány Anglia követeléseit nem teljesítené, úgy Takufort és Tietsint megszállják, ami az Anglia és Oroszország közötti viszonyt még inkább elmérgesíti.

MŰVÉSZET.

Kossuth Lajosnak 1848-iki leghivebb arczképe

A fővárosi 1848—39-ki Kossuth múzeum évek óta foglalkozik annak megállapításával, hogy a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth arczképek közt mely a leghivebb kép.

Az 1843-ki nyomtatott és festett Kossuth képek oly sokfélék s egymástól annyira eltértek, hogy e miatt a nagy közönségnek, különösen az újabb generációnak alig lehet fogalma arról hogy hánlyan volt, hogy nézett ki 1848-ban a mi dicő kormányzónk. Ez az ügy valóban méltó arra az évek óta folyó nagy munkára, melylyel a budapesti 1848-49-iki Kossuth múzeum megállapítani és elkészíteni törekszik a legnagyobb magyar tökéletes hű képét.

Kossuthnak nyomtatásban megjelent leghivebb arczképét 1841-ben Eybel rajzolta, ki a bécsi Belvedervek képtár őre és híres arczképfestője volt. Eybel 1845-ben második-zor rajzolta köre Kossuth arczképét. Ez a két leghivebb nyomtatott kép igen szép, de a később készült nagyobb művészek képeiből, valamint az 1847-től 1853-ig készült Kossuth fényképek és Daguerotypek nyomán egész biztosan lehet megállapítani, hogy az Eybel képeken Kossuthnak arca nem egész elethű.

Nem rég elhunyt jeles festőnk az öreg Barabas 1848—49-ben négyzór rajzolta meg Kossuth arczképét, Ezek közt van egy, amely az összes képekkel összehasonlítva igen sikerülnek mondható, de a másik három Barabas-fele Kossuth kép nem jó, ép úgy nem sikerültek, mint Petőfit nem jól rajzolta a nagy mester.

A 1847-iki Kossuth Daguerotyp arczkép

baró Helfert v. b. titk. tanácsosnak, az 1848-iki események híres történésének birtokában van, ki erről másolatokat ajándékozott gr. Kreith Bélának. Érdekes, hogy a másolatokat baró Helfertnek jó barátja Lobanoff herceg a már rég meghalt bécsi orosz nagykövet készítette.

A baró Helfert féle Daguerotyp, a Barabas-fele leghivebb kép és az amerikai ötféle Daguerotyp fényképek után és emlékezete nyomán festette meg Kossuth Ferencz arczképét gr. Kreith Bélának, Kossuth Lajos 1848-iki leghivebb arczképét. Ugyancsak Kossuth Ferencz festette meg édes atyjának öregkori arczképét az élő Kossuthról oly híven, hogy a kik a legnagyobb magyart Turiban szerencsések voltak láthatni, azok meggyőződhetek arról, hogy soha életükben hivebb arczképet nem láttak, mint a minőt Kossuth Ferencz festett dicső atyjáról.

Ezen eredeti és leghivebb képekről festenek most a budapesti nemzeti muzeumban öregkori és 1848-iki Kossuth arczképeket városok és egyetek számára. 230 forintba kerül szép rámmal egy terdű festett életnagy Kossuth kép, melynek magassága másfél méter, szélessége és egy harmad méter. Életnagy mellkép formában rámmal 15, 50 frt vagy száz forintba kerül egy egy jól festett Kossuth vagy Petőfi kép, sőt tíz forintért is ad a budapesti 1848-as és Kossuth muzeum egy fénykép után életnagy Kossuth képet. Fentírák mellett a festőnek és a muzeumnak is keves a haszna, miért is ez a vállalkozás inkább az 1838—49-iki és Kossuth kultuszhoz áldozatot.

A Bem-Petőfi körképnek a mely csatáképek ma Budapestnek legérdekesebb látványa kíván állni va 1848—49-iki muzeum legszebb része s itt látható (Városliget arena-ut 10 sz. Kossuth Ferencz által festett fenn leirt két nagyszerű Kossuth kép is.

Mielőtt a Kossuth Ferencz által festett 1848-iki képet a Kossuth muzeum mint tökéleteset elfogadta volna, bemutatta a képet Barabas, Kovács Ernő és más olyan jeles művészeknek, kik Kossuthot 1848—49-ben és az 50-es években többször látták. Megnezték a képet a még élő 48-as jelesek és Kossuthnek rokonai, barátai. Ezek után a kép addig lett javítva, míg egyhangulag kimondatott, hogy tökéletes.

A **Nemzeti Zenedében** a növendékek beiratása f. evi aug. hó 30-ától bezárólag szeptember hó 5-éig az intézet helyiségébe (Budapest IV. Ujvilág utca 14 sz.) naponként d. e. 9—12 óráig történik. Ezen időn tul csakis külön igazgatói engedély alapján naponként d. u. 3—5 óráig.

Mindkét nembeli növendékek felvételük az ének, zongora, orgona, zimbabom, hárfia és összes vonós- és fuvóhangszerek, továbbá az összhangzatni, zeneszerzés, zenetörténeti és esztetikai tanszakokba, a vonós- és fuvóhangszerek zenekari iskolába, valamint az egyházi zene és lythurgiai tanszakokba.

Beiratasi díj 6 frt.

Budapest, 1898. aug. hó 2C-án

Bartay Ede
kir. tanácsos,
a **Nemzeti Zenede**
igazgatója.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan növelhetjük buzatermésünket?

Ma, midőn a gazdának valóságos életkörülményeket kell vívni ama sok külső tényezővel szemben, mely folytonos akadályt szolgáltat életszükségletének kielégítésére, nem csak gondot ad annak eldöntése hogy mely eszközökkel éjjen helyzetének könnyítése czéljából. Bármily termelői ágra fektesse a súly, gazdálkodása menetében nem alkalmazkodhatik az ósaptól örökölt eljárásokhoz, hanem folytonosan haladni kell a korrall, s alkalmazkodni a változó viszonyokhoz, körülményekhez, nem állapodhat meg különösen a növénytermelés terén régen te divó szabályok mellett. Mert hiszen az képző gazdaságának tulajdonképeni alapját. Még egy

oly igénytelen növénynél is, mint a buza, a termelést illetőleg nem járhat el ma akként, mint évtizedekkel ezelőtt, mert ha azt kizárólag a természetre bizza, bizony nagyon silány lesz az aratás. Nem véltünk tehát felesleges munkát végezni akkor, midőn a buzavetés küszöbén egyet-mást elmondunk arról, hogy minő tényezőkre legyünk tekintettel akkor, ha buzavetésünket, illetve termésünket növelni óhajtjuk.

Az első dolog, amivel foglalkoznunk kell az, hogy minő buzát termeljünk? A buza variátságok száma igen nagy. Ha névsorba foglalnánk azon variátságok számát, melyek a különböző belföldi és külföldi nagykereskedők arjegyzeikeiben foglaltatnak, körülbelül az 500-at is meghaladná azok száma s eze közül legálabb is 100 a legkitünőbbnek, a legnagyobb terméshozónak s valamennyi buza variátság fölött állónak jelezteik. Igen természetes, hogy sov gazda lépne meg azután a magkereskedők e reklámjának s keserű csalódással dobja oda az apró baromfiának amily silány minőségű terményt, melyet nagy költséggel letakarítania sikerült. Számos kísérlet végeredménye igazolja azt, hogy legjobban az őszi buza mellett megmaradni, mert a tavaszi sem minőségben, sem mennyiségben nem képes azzal versenyezni, s ez okból tavaszi buzavetését csak ott ajánlhatjuk, hol az ősziének megmaradása bizonytalan, vagy ahol ősszel a munkálatok annyira összehorlódottak, hogy lehetetlenség volt valamennyi őszi elvetni, vagy végül ahol az őszi buza kiviszelet.

Oly vidékekre, hol az eső ritkaság számba megy, s az időjárás meleg, legmegfelelőbb ugy minőség, mint mennyiségileg a bántási és a tisztavideki buza; ellenben oly vidékekre, hol az eső már gyakoribb s az idő is hűvösebb, a Square-head buza. Egy másik tényező, mely a termes mennyiségét nagyban befolyasolja: a talaj, annak minősége s előkészítése. Nagyon laza homoktalaj oly keveset felel meg a buza természetének, mint a túlkötött nehéz szivós agyag, s így a humusban nagyon bővelkedő talajok. Legjobb termesre számíthatunk a középkötöttségű agyag és a köztöbb vályogtalajokon. E talajokat a szerint, hogy minő növények képezik a buzának előveteményét. Különbözőben fogjuk megmivelni. Ha zabos bükköny vagy repce képezi az előveteményt, úgy ezek bekerülte után a tarlót azonnal felőretöljük sekélyen nehogy a talaj összetömöljön; néhány hét múlva adunk egy mély keverő szántást majd közvetlenül a vetés előtt egy közep mély vetőszántást.

Ha a buza a here után következne akkor két szántást adunk és pedig egy sekélyet a here kaszálása után azonnal és egy közep mélyet közvetlenül a vetés előtt. Végül ugarnál a művelés a következőben fog állani: ősszel adunk egy sekély törest majd egy mély szántást, s vetés előtt az extirpatort használjuk s közvetlen a vetés előtt adunk egy közep mély szántást.

A talaj előkészítéséhez tartozik a trágyázás méltányos megoldása is. Erre nézve feltétlenül szükségesnek tartjuk megjegyezni azt, hogy ha valahol kifizeti magát a műtrágyák alkalmazása úgy e l s ő sorban az őszi buza az. Szűz és szűz gazdának véleménye egybehangzóan oda nyílvánul, hogy a szuperfoszfát alkalmazása egy alacsony parbonaark mellett is rentábilis volt, amennyiben nemcsak a természetes mennyiséget emelte az eres kieléltetés nélkül, hanem a minőségre is igen kedvező befolyást gyakorolt. Kat holdaként 136 kg. elszórása válik szükségessé a vetés előtt. A nitrogéntrágyák közül a hússótromot ajánljuk az esetben, ha az őszi buza rosszul telelven ki, tavaszra kat holdanként 34—45 fejtrágyaként borús időben bámulatos eredményt eszközöl. A termés sikerének egy további főfeltétele a vetés helyes végvitele.

E tekintetben nemcsak tanácsoljuk határozottan követendőnek jelezük a vetésnek minél korábbi véghezvitelét. A korán vetett őszi buzának elég ideje lévén a megbokrosodásra, erőteljes fejlődésnek indul s így jobban kibírhatja a zord tél zordságát s viszontagságait.

Az elvetett búzával tavaszig semmi dolgunk nem akad, tavasszal azonban, mielőtt a hólepel elűnik, mielőtt a vegetáció megindult, küldjünk egy fogasboronát a buzatáblába, de elkérem kössük a béresnek, hogy ne kimelje a búzát, hanem fogasolja meg azt úgy, hogy a talaj is megporhanyuljon, az esetleges gyomok is kitepessenek. Idejében végzett jó fogasolás sosem árt a búzának. A ki a buzatermelésénél figyelembe veszi a fentírottakat, az biztos lehet abban, hogy két kalászt fog aratni ott, hol eddig egyet is alig tudott.

Sertés vásár.

aug. 17.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 59-59 1/2 krajczárig, közép (pönt 240-260 - kilogramm súlyban) 59-59 1/2 krajczár Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 60-60 1/2 krajc árig.

Sertéslétszám: 1898. évi aug. 14-én volt készlet 45.974 darab, 1898 aug hónap 16-án felhajtott --- drb, 1898 aug hónap 16-én napján elszállított 362 darab 1898 aug. hó 17-ik napjára maradt készlet ben 45.612 darab. — A hizott sertés üzletirányzata csöndes.

Budapesti gabonátözsde

aug. 17.

készletüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági ó	76	—	80	00.00-00.00
"	77	—	81	00.00-00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.20-9.25	—	9.65-9.80
"	76	9.30-9.35	80	—00.00
"	77	9.40-9.55	81	00.00-—
Festvidéki ó	78	9.05-9.60	82	9.60-9.65
"	79	9.15-9.70	—	—00-—00
"	79	9.15-9.30	80	—
Fehérmegyei ó	76	9.45-9.50	81	9.65-9.70
"	78	9.20-9.55	82	—
"	79	9.30-9.20	—	—
Bácskai ó	76	9.40-9.35	80	00.00-—
"	77	9.55-9.45	81	0000-—
"	78	—	82	00.00-00.00
Eszak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram		
Rozs elsőrendű	uj 70-72	7.00	7.10	
" másodrendű	"	6.90	6.95	
Árpa takarmánynak	" 60-62	5.65	6.-	
" égetni való	" 62-64	6.50	7.20	
" serfőzdei	" 64-66	7.50	8.50	
Zab	" 39-41	5.70	6.00	
Tengeri bánsági	"	5.05	5.10	
" más nemű	"	11.75	12.25	
Repeze bánsági	"	—	—	

CSARNOK.

Bismarck — fej nélkül.

A dédapám I. Vilmos német császár francia tolmácsa és kéme volt. Régi porlad mar valamelyik németországi falucska csöndes temetőjében. Nekünk egy kis faladikó őrizte meg az emlékezetét.

Apró-cseprő holmik vannak ebben a ládikóban össze-vissza hányva, mert a mit sem tisztelő fiúk, unokák és dédunokák mind fölforgatták csupa kíváncsiságból. És azok az apróságok nem holt tárgyak, élők beszédes ajkukkal mesélnek régmúlt időről.

Vajjon mi lehet a faladikóban, a mi Bismarckról regélne? — kérdeztem magamban, amint hozzánk jutott a vaskancellár halálának a híre. Es összehánytam újra a dédapám faladóját.

Egy fényképet találtam benne. A képen az udvar és fejedelmi vendégek a császári pata lépcsőin állva festői csoportot alkotnak. I. Vilmos császár mellett hatalmas ter-

metű ember áll, akinek arcát azonban nem lehet megismerni.

Talán éppen abban a pillanatban tartotta el zsebkendőjével az arcát, amikor a fotografus lekapta a lencse fedőlemezét a gépről. Ezt a furcsa arcképet nem először láttam. Mutatta egyszer már a nagyapám. El is mondta a történetet:

A német császári udvarban nagy ünnepe volt. Minden pompázott és hirdette, hogy I. Vilmos császárnak ma van a születésnapja. Uralkodó fejedelmek, a császár rokonai mind együtt voltak, hogy szavakban mondhasák el a jókívánataikat. Egyiküköek-másikuknak bizony hosszura nyult a mondókája és ilyenkor odalépett a bőbeszédűhöz Bismarck, a vállára tette a kezét, a szemébe nézett mérgösen, majd így szólt:

— Sokan vagyunk! Sokan...

Nem kellett nagy diplomata ahhoz, hogy megértse valaki, mit akar Bismarck. A férfiale is nyelték sző nélkül a kissé nyers figyelmeztetést. Am nem úgy a nők. Két csudaszép württembergi hercegnő közül az egyik ilyesféle kritikát mondott a kancellárról:

— Ki nem állhatom ezt a vasparasztot!

A kis Steingentesch juttatta Bismarck tudomására, hogy miként vélekednek róla a hölgyek. A vasember mosolygott, hisz őt ily kicsinyes dolgok nem bántathatják... Egy ember, aki milliók sorsát igazgatja, nem ér rá személyes rokonszenves, vagy ellenszenves voltával törődni, gondolta a kancellár és mosolygott.

A hercegnő megjegyzését azonban még sem felejtette el. Sőt mondta Steingenteschnek, hogy a hercegnő sem fogja őt sehasem elfelejteni.

Az ünnepségen jelen volt Albert bajor herceg is. Udvari körökben már ekkor nem volt titok, hogy Albert hercegnek szántak azt a hercegnőt, aki Bismarckról oly erősen nyilatkozott.

A kis hercegnő szerette Albertet, de ritkán láthatta. Csoda-e, ha kérte, hogy adjon neki egy arcképet? És Albert herceg fejébe vette, hogy még az nap szerez egy fotografiát és oda adja jövődöbelijének. A jó alkalom megvolt.

Lajos szász herceg híres amateur-fotografus volt, aki sohasem sajnált fáradságot a valami szép csoport megörökítése kinalkozott.

Alig mondta ki Albert herceg, hogy jó lenne lefotografálni a férfiakat és emlékül a nőknek egy-egy képet adni, Lajos herceg már a fényképező gépe mellett állt.

A férfi vendégek a lépcsőn foglaltak helyet. A legelső fokon I. Vilmos állt, jobbján Bismarck.

A hercegnő észrevette, hol áll Bismarck

és kicsinylő tekintettel mérte végig a kiállhatatlan embert. Bismarck is szemmel tartotta a hercegnőt és készen volt a terével.

Tudta, hogy a kép egy példányát a hercegnő féltve fogja őrizni, mert hiszen Albert herceg is rajta van, Pokoli tervet eszelt ki: elvonnai a figyelmet a képen Albert hercegről és lekötöni azt az ő képására.

Abban a pillanatban, mikor Lajos szász herceg elkialtotta magát: Achtung! S leve a gép lemeze elől a földöt, Bismarck, mintha tüszentését akarná elfojtani, zsebkendőjét az arca elé tette.

Czélját elérte, mert aki csak látta a hercegnőnél a képet. mindenki megkérdezte, ki az, akinek nincsen feje?...

Be sokszor kellett elmondania a hercegnőnek:

— Bismarck az...

A hercegnő volt az ötödik, aki koszu- rut küldött a vaskancellár ravatalára...

Igy mondta el nagyapámnak az ő atyja, így mondta el nekem a nagyapám...

Steingentesch elhagyva Németországot, itt telepedett le Magyarországon. Kősbőb magyar állampolgár lett, magyar nevet vett fel. Unokái már büszkén emlegetik, hogy magyar emberek...

787 v. k. szám. 1898.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. I. 318/2. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Bernhard Wachtel részére lovag Chylinszky György debreczeni lakostól 177 frt 95 kr. és 38 frt 43 kr. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 43 frt 26 kr. perköltség erejéig 1898. évi július hó 4-én bíróilag felül és lefoglalt és 559 frtra becsült butorok és fényképező gépekből álló ingóságok **1898 évi augusztus hó 27-én d. e. 10. órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Battyány utcán, utóbb piac utczán az alperesnél megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi július hó 30-án.

Bódogh Zsigmond
bir. kiküldött.

UJ! UJ! UJ!

„Trombita-szájharmonika.“

(Nagyszerű találmány). A szellemesen szerkesztve alkalmazott trombita hanzsó a hang meglepő, rendkívül erős és igen hatásos!!! Mindent messze tulszárnyal!! Minden harmonika játszó tényleg ezen ujdonság által el van ragadtatva. Kettős hangu, különösen finom hangok.

A legnagyobb vívmány az uj iskola által nyujtatik, mely szerint mindenki igazán ezen pompás hangszerezen azonnal játszhatik (legszebb dalok, tánczok stb). Ára iskolával együtt utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett 2 frt 80 kr. bérmentve.

Max Riehl, Instrum.-Versandt, Graslitz [Böhmen].

Leghírnevesebb hangszergyáros.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánljuk:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Éljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.